ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Монгол Улсын далайн захиргааны 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СНАГ-2025/080/НА-СТА-ТӨҮГ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2025 он	Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Энхдалай Утас: 260512 Цахим хаяг: enkhdalai.d@audit.gov.mn Аудитор: Ж.Мөнхбилгүүн Утас: 261628 Цахим хаяг: munkhbilguunj@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Гэрэлтэх бүртгэл Аудит ХХК Захирал А.Сарангэрэл Утас: 99884842 Цахим хаяг: Gereltekhburtgelaudit3@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.03.28 № 07/1278
танай ________-ны №__________-т

МОНГОЛ УЛСЫН ДАЛАЙН ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.САЙНБАЯР ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8,1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монгол улсын далайн захиргааны 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, тайлбар тодруулгаас бүрдсэн санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт (СТОУС)-ын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын олон улсын стандарт (АОУС), түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитаар илэрсэн улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг бүрэн төвлөрүүлээгүй, цалин, урамшууллыг илүү олгосон, зээл олгож, авлага үүсгэсэн, авлага, өр төлбөрийн тооцоог хянаагүй илүү шилжүүлсэн, анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу баримтаар гүйлгээ хийж бүртгэлд тусгасан, албан тушаалтны буруу шийдвэрээр ажлаас чөлөөлөгдсөн ажилтанд олгосон нөхөн олговорыг буруутай албан тушаалтнаар төлүүлээгүй зэрэг нийт 707.0 сая төгрөгийн зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй болович өргөн тархаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Захиргааны ерөнхий хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль болон холбогдох заавар журам, олон улсын стандарттай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Монгол Улсын хөлөг онгоцны бүртгэлд 2024 онд нийт 414.4 мянган тн даац бүхий 244 хөлөг онгоц бүртгэж, Ази, Номхон далайн бүс нутагт далайн тээврийн үйл ажиллагаа

явуулдаг бөгөөд тэдгээрт Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын хориг арга хэмжээг зөрчиж байгаа болон аливаа хууль бус үйл ажиллагаа явуулж буй хөлөг онгоцнуудыг бүртгэхээс сэргийлэх зорилгоор Олон улсын “Эс энд Пи Глобал” далайн тээврийн эрсдэлээс сэргийлэх бүртгэл, хяналтын мэдээллийн нэгдсэн системийг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тус байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд "төрийн байгууллага, албан газар" гэж байгууллагын статусыг тодорхойлсон боловч хөлөг онгоцны бүртгэлийн орлого буюу үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжиж, Зам тээврийн хөгжлийн сайдын баталсан орлого, зарлагын төлөвлөгөөг баримталж, улсын төсөвт жил бүр орлого төвлөрүүлдэг байна.

Бусад асуудал

Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр 9 зорилтын хүрээнд 49 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс жилийн эцсийн байдлаар 82.1 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, СТОУС-ын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

ATA9693 9006109
9023030583

Z:\Yawsan_Bichig\2025\0325 SNAG-40.Docx

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**7,059,447,661.78**	**5,341,216,290.08**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**6,080,088,454.30**	**4,651,413,001.95**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**6,080,088,454.30**	**4,651,413,001.95**
31210	**Төгрөг**	**5,113,047,298.84**	**4,650,984,007.86**
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	5,113,047,298.84	4,650,984,007.86
31220	**Гадаад валют**	**967,041,155.46**	**428,994.09**
31223	Арилжааны банк дахь харилцах	967,041,155.46	428,994.09
33	**АВЛАГА**	**813,741,533.63**	**584,861,258.14**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	9,707,008.04	12,258,009.80
33500	**Бусад авлага**	**804,034,525.59**	**572,603,248.34**
33510	Байгууллагаас авах авлага	788,576,741.59	522,334,684.34
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	15,457,784.00	50,268,564.00
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**13,550,000.00**	**13,550,000.00**
34600	Урьдчилж гарсан зардал	13,550,000.00	13,550,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**152,067,673.85**	**91,392,029.99**
35400	**Хангамжийн материал**	**152,067,673.85**	**91,392,029.99**
35410	Бичиг хэргийн материал	56,491,140.00	48,568,200.00
35420	Аж ахуйн материал	10,777,335.00	10,777,335.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	936,000.00	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	6,687,389.65	359,629.99
35470	Бусад хангамжийн материал	77,175,809.20	31,686,865.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,495,647,913.65**	**1,858,086,845.61**
37	**УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ**	**190,192,000.00**	**190,192,000.00**
37330	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	190,192,000.00	190,192,000.00
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,116,562,853.65**	**1,667,894,845.61**
39200	**Биет хөрөнгө**	**1,101,334,853.65**	**1,162,057,838.10**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	697,043,130.34	905,936,190.34
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(97,996,434.87)	(132,330,936.06)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	760,430,201.74	715,203,977.24
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(467,980,922.54)	(484,963,492.71)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	266,961,135.00	565,023,835.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(94,700,649.87)	(152,754,593.20)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	58,976,952.0	83,310,252.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,398,558.15)	(28,459,061.11)
39209	Бусад үндсэн хөрөнг	-	193,500,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	22,408,333.40
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**15,228,000.00**	**25,837,007.51**
39301	Програм хангамж	11,118,000.00	11,118,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,338,000.00)	(10,234,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,448,000.00	26,068,294.40
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	1,115,286.89
39400	**Дуусаагүй барилга, байгууламж**	**188,893,060.00**	**-**
39401	Дуусаагүй барилга, байгууламж	188,893,060.00	-
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**8,555,095,575.43**	**7,199,303,135.69**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**122,806,969.00**	**128,287,176.93**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**122,806,969.00**	**128,287,176.93**
41300	**Өглөг**	**122,806,969.00**	**128,287,176.93**
41310	Ажиллагчидтай холбогдсон	-	807,540.21
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	13,900,000.00	18,163,712.65
41360	**Бусад өглөг**	**108,906,969.00**	**109,315,924.07**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	98,911,969.00	19,457,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	9,995,000.00	-
41363	Татварын өглөг	-	41,503,469.21
41364	НДШ-ийн өглөг	-	48,355,454,86
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**8,432,288,606.43**	**7,071,015,958.76**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**8,432,288,606.43**	**244,784,600.24**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	231,164,305.84	244,784,600.24
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	231,164,305.84	244,784,600.24

51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**8,201,061,840.59**	**6,826,168,898.52**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	8,201,061,840.59	8,201,061,840.59
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(1,374,892,942.07)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	62,460.0	62,406.00
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**8,555,095,575.43**	**7,199,303,135.69**

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан *(төгрөгөөр)*

Код	Үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**6,089,526,562.77**	**4,271,634,229.75**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**6,089,526,562.77**	**4,270,296,990.75**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**6,089,526,562.77**	**4,270,296,990.75**
12000	Хүүгийн орлого	242,125,213.68	460,008,770.69
120009	Бусад орлого	36,785,087.73	87,224,711.43
120010	Борлуулалтын орлого (Цэвэр)	5,810,616,261.36	3,723,063,508.63
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**-**	**1,337,239.00**
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,631,885,020.87**	**5,632,944,804.41**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,631,885,020.87**	**5,632,944,804.41**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,220,646,814.72**	**4,495,693,388.13**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,161,825,002.01**	**1,583,614,698.48**
210101	Үндсэн цалин	830,776,774.45	1,105,718,683.65
210102	Нэмэгдэл	188,565,477.56	230,441,014.83
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	120,615,000.00	211,080,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,867,750.00	36,375,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**141,996,398.98**	**188,306,004.43**
210201	Тэтгэврийн даатгал	96,697,982.48	135,776,713.28
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,324,604.19	14,932,501.91
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,059,683.24	1,726,595.60
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,264,920.91	6,656,060.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,649,208.16	29,214,133.57
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**231,642,307.52**	**254,315,728.82**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,428,307.52	1,205,328.82
210304	Байрны түрээс	229,214,000.00	253,110,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**199,106,930.51**	**276,945,838.79**
210401	Бичиг хэрэг	13,661,775.11	27,908,410.00
210402	Тээвэр, шатахуун	77,113,091.58	87,327,009.80
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	42,455,946.82	40,859,220.17
210404	Ном, хэвлэл	245,180.00	6,519,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,946,500.00	25,024,500.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	61,684,437.00	89,306,798.82
2105	**Нормативт зардал**	**376,000.00**	**-**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	376,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**43,210,830.00**	**83,443,363.00**
210601	Багаж, техник , хэрэгсэл	**-**	**110,000.00**
210604	Урсгал засвар	43,210,830.00	83,333,363.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**421,162,732.53**	**344,078,445.73**
210701	Гадаад албан томилолт	313,467,358.00	192,592,657.50
210702	Дотоод албан томилолт	76,183,676.00	123,060,145.76
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	31,511,698.53	28,425,642.47
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**737,330,011.75**	**1,033,972,879.23**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	637,772,448.98	988,807,136.41
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	64,035,618.53	7,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	9,851,510.35	12,984,100.35
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0.00	586,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	651,787.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	21,908,000.00	21,500,000.00
210807	Газрын төлбөр	29,224.00	420,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	3,081,422.89	2,675,042.47

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**283,996,601.42**	**731,016,429.65**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	126,856,016.11	518,471,147.21
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,886,000.00	25,467,920.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	152,254,585.31	187,077,362.44
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**411,238,206.15**	**1,137,251,416.28**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**91,268,206.15**	**249,388,564.91**
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	91,268,206.15	249,338,564.91
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**69,970,000.00**	**632,862,851.37**
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	1,337,239.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2,300,000.00	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	960,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	66,710,000.00	631,525,612.37
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**250,000,000.00**	**255,000,000.00**
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	250,000,000.00	255,000,000.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**2,457,641,541.90**	**(1,361,310,574.66)**
IV	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	**70,223,745.19**	**7,713,803.03**
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	70,223,745.19	7,713,803.03
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**515,887,306.42**	**21,296,170.44**
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	515,887,306.42	21,296,170.44
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**2,011,977,980.67**	**(1,374,892,942.07)**

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**231,164,305.84**	**62,460.00**	**6,189,083,859.92**	**6,420,310,625.76**
2	**Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт**	**-**	**-**	**-**	**-**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**231,164,305.84**	**62,460.00**	**6,189,083,859.92**	**6,420,310,625.76**
4	**Тайлант үеийн үр дүн**	**-**	**-**	2,011,977,980.67	2,011,977,980.67
5	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**231,164,305.84**	**62,460.00**	**8,201,061,840.59**	**8,432,288,606.43**
6	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	**13,620,294.40**			**13,620,294.40**
7	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**				
8	Тайлант үеийн үр дүн			(1,374,892,942.07)	(1,374,892,942.07)
9	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**244,784,600.24**	**62,460.00**	**6,826,168,898.52**	**7,071,015,958.76**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**5,334,612,306.28**	**4,571,815,729.86**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**5,334,612,306.28**	**4,571,815,729.86**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**5,334,612,306.28**	**4,571,815,729.86**
120002	Хүүгийн орлого	242,125,213.68	447,940,050.20
120003	Торгуулийн орлого	-	-
120009	Бусад орлого	32,320,340.58	133,456,272.74
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	5,060,166,752.02	3,990,419,406.92
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	-	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	-
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**3,384,963.522.11**	**5,165,669,802.73**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,384,963,522.11**	**5,165,699,802.73**

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,849,146,181.76**	**3,985,039,759.89**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,166,061,407.19**	**1,367,518,708.57**
210101	Үндсэн цалин	1,159,336,157.19	1,352,401,708.57
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	-
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6,725,250.00	15,117,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**142,217,688.26**	**319,035,302.09**
210201	Тэтгэврийн даатгал	96,697,982.48	319,035,302.09
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,324,604.19	
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,059,683.24	
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,264,920.91	
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,870,497.44	
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**227,742,960.49**	**253,110,400.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,278,960.49	-
210304	Байрны түрээс	226,464,000.00	253,110,400.00
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн	-	-
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**135,239,404.45**	**139,359,724.17**
210401	Бичиг хэрэг	13,232,123.63	17,558,460.00
210402	Тээвэр, шатахуун	67,629,450.00	58,591,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	42,155,946.82	40,833,520.17
210404	Ном, хэвлэл	545,180.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,676,704.00	22,376,744.00
2105	**Нормативт зардал**	**376,000.00**	**59,475.00**
210502	Хоол, хүнс	-	59,475.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	376,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**65,585,420.00**	**117,079,073.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,001,900.00
210602	Тавилга	10,874,500.00	12,483,300.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	6,377,840.00	21,725,660.00
210604	Урсгал засвар	48,333,080.00	81,868,213.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**427,576,075.53**	**379,503,878.25**
210701	Гадаад албан томилолт	311,403,958.00	194,270,545.90
210702	Дотоод албан томилолт	89,090,076.00	143,284,830.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	27,082,041.53	41,948,502.35
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**521,739,545.79**	**1,120,106,317.04**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	446,477,501.13	1,068,118,955.41
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	43,189,647.00	7,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	9,975,199.35	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	586,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	1,704,787.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	16,613,000.00	32,484,100.35
210807	Газрын төлбөр	29,224.00	420,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	3,750,187.31	2,420,561.28
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**162,607,680.05**	**289,266,881.77**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	155,022,180.05	235,193,301.77
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,585,500.00	54,073,580.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**535,817,340.35**	**1,180,630,042.84**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**215,943,340.35**	**292,767,191.47**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	-
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	215,943,340.35	292,767,191.47
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**69,874,000.00**	**632,862,851.37**
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	1,337,239.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5,650,000.00	600,000,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,864,000.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	10,000,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	33,360,000.00	31,525,612.37
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**250,000,000.00**	**255,000,000.00**
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	250,000,000.00	255,000,000.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**1,949,648,784.17**	**(593,854,072.87)**
IV	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН IV**	**42,700,909.78**	**-**

145001	Валютийн ханшийн зөрүү	42,700,909.78	-
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**372,880,770.00**	**819,913,523,35**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**372,880,770.00**	**819,913,523,35**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**372,880,770.00**	**819,913,523,35**
220001	Барилга байгууламж	28,614,450.00	102,403,573.35
222001	Тоног төхөөрөмж	116,958,800.00	649,470,550.00
223001	Бусад хөрөнгө	67,028,910.00	68,039,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	160,278,610.00	-
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**(372,880,770.00)**	**(819,913,523.35)**
VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН**	**-**	**-**
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	42,700,909.78	14,907,856.13
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**1,619,468,923.95**	**(1,428,675,452.35)**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,460,619,530.35	6,080,088,454.30
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	6,080,088,454.30	4,651,413,001.95

2.5 Орлого зарлагын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Тайлант хугацаа: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан */төгрөгөөр/*

№	Үзүүлэлт	2023 оны гүйцэтгэл	2024 оны		Зөрүү	Хувь
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	2	3	4	5	6	7
А	Хөлөг онгоцны бүртгэлийн орлого	5,810,616.2	4,140,000.0	3,990,419.4	(149,580.6)	96.3
Б	Техник хяналт гэрчилгээний орлого	4,329.5	3,500.0	4,607.0	1,107.0	131.0
В	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	242,125.2	-	447,940.1	447,940.1	100.0
Г	Бусад орлого	32,320.3	105,280.0	128,849.3	23,569.3	122.0
Нийт орлогын дүн		**6,089,391.3**	**4,248,780.0**	**4,571,815.7**	**323,035.7**	**107.0**
1	Цалин хөлс	897,827.8	1,494,550.0	1,352,401.7	142,148.3	9.00
2	Цалингийн нэмэгдэл, урамшуулал	268,269.4	162,940.8	-	162,940.8	-
3	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	142,217.7	207,186.4	319,035.3	(111,848.9)	153.9
4	Бичиг хэргийн зардал	13,232.1	13,718.0	17,558.5	(3,840.5)	128.0.
5	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх эд зүйлс	11,676.7	16,060.0	22,376.7	(6,316.7)	139.3
6	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	65,585.4	71,000.0	81,868.2	(10,868.2)	115.3
7	Түрээсийн зардал /байр, тоног төхөөрөмж/	227,743.0	273,528.0	253,110.4	20,417.6	92.5
8	Ном, хэвлэл	-	-	-	-	
9	Шатахууны зардал	67,629.5	81,380.0	58,591.0	22,789.0	72.0
10	Даатгалын зардал	-	1,350.0	-	1,350.0	-
11	Утас, интернэтийн зардал	42,155.9	61,649.6	40,833.5	20,816.1	66.2
12	Томилолтын зардал /унаа, буудал, хоол/	427,576.1	495,004.8	379,503.9	115,500.9	76.7
13	Бусад зардал	921.2	-	-	-	-
14	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшууллын зардал	69,874.0	632,000.0	631,525.6	474.4	99.9
15	Банкны үйлчилгээний зардал	-	2,500.0	2,420.6	79.4	96.8
16	Хөрөнгө оруулалт	372,880.8	3,194,280.7	819,913.5	2,374,367.2	25.6
17	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	250,000.0	300,000.0	255,000.0	45,000.0	85.0
18	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал	521,739.5	1,221,610.0	1,120,106.3	101,503.7	91.6
19	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	144,742.7	356,309.7	289,266.9	67,042.8	81.1
20	Сургалтын зардал	17,865.0	84,130.3	54,073.6	30,056.7	64.2
21	Аудит баталгаажуулалт,зэрэглэл тогтоох	-	12,800.0	7,000.0	5,800.0	54.6
22	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	215,943.3	298,933.6	292,767.2	6,166.4	97.9
Нийт зардлын дүн		**3,757,880.1**	**8,980,931.9**	**5,997,352.9**	**2,983,579.0**	**77.6**

3. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

3.1 Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналтай холбоотой 198,701.4 мянган төгрөгийн 1 алдаа[1] илэрснийг аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэж, баталгаажуулав.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д.д	Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
								Залруулсан		Залруулаагүй			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хөлөг онгоцны бүртгэлийн орлоготой холбоолтой авлагыг сөрөг утгаар тайлагнасан	1	198,701.4	-	-	1	198,701.4	1	198,701.4	-	-	-	-
	Дүн	**1**	**198,701.4**	**-**	**-**	**1**	**198,701.4**	**1**	**198,701.4**	**-**	**-**	**-**	**-**

3.2 Аудитаар нийт 706,972.4 мянган төгрөгийн 10 зөрчил[2] илэрснээс, 49,006.6 мянган төгрөгийн 3 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 627,965.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 4 албан шаардлага өгч, 30,000.0 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д.д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,
[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1	НДШ-ийн хувь хэмжээг буруу тооцож, цалинг илүү олгосон	1	926.6	1	926.6	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд урамшуулал олгосон	1	3.080.0	1	3.080.0	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Улсын төсөвт орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн	1	45,000.0	1	45,000.0	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Цалин зээл 1 жил хүртэл хугацаагаар олгож, авлага үүсгэсэн	1	12,258.0	-	-	1	12,258.0	-	-	-	-	-	-
5	Ажил гүйцэтгэсэн төлбөрийг илүү шилжүүлсэн	1	250.0	-	-	1	250.0						
6	Орон сууцны дэмжлэг олгохдоо анхан шатны бүрдэл дутуу баримтыг үндэслэн олгосон	1	600,000.0	-	-	1	600,000.0	-	-	-	-	-	-
7	Буруутай албан тушаалтнаар байгууллагад учирсан хохирлыг төлүүлээгүй	2	45,457.8	-	-	1	15,457.8	1	30,000.0	-	-	-	-
8	Хөлөг онгоцны бүртгэлийн орлого 96.4 хувийн биелэлттэй	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
9	Хөрөнгийг цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийгээгүй олж бэлтгэсэн	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	Дүн	**10**	**706,972.4**	**3**	**49,006.6**	**4**	**627,965.8**	**3**	**30,000.0**	**-**	**-**	**-**	**-**

3.3 АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Нийцлийн асуудлаар илэрсэн 6,105,377.1 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага, 1 зөвлөмж өглөө.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Д.д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
1	Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн	1	6,105,377.1	-	-	1	6,105,377.1	-	-
	Дүн	1	6,105,377.1	-	-	1	6,105,377.1	-	-
	Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
2	Байгууллагын хаиуцлагын хэлбэрийг тодорхой болгох талаар дээд шатны байгууллага шийдвэрлээгүй	1	-	-	-	1	-	-	-
3	Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуух зарим ажил хэрэгжээгүй	1	-	-	-	-	-	1	-
	Дүн	2	-	-	-	1	-	1	-
	Нийт дүн	**3**	**6,105,377.1**	**-**	**-**	**2**	**6,105,377.1**	**1**	**-**